

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, declarat de petiționara Spătaru Eugenia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 mai 2015,

Termenul examinării cauzei:

Instanța de recurs în anulare de la 03.07.2015 pînă la 08.07.2015.

C O N S T A T Ă :

1. La data de 13 martie 2015 Eugenia Spătaru a depus la Procurorul General al Republicii Moldova o plîngere în care a indicat că nu este de acord cu rezultatele procesului penal pornit la plîngerea sa, depusă anterior la procuratura Rîșcani, privind acțiunile colaboratorului de poliție a IP Rîșcani, Rebeja Valentin.

2. Prezenta plîngere a fost remisă procurorului raionului Rîșcani, pe data de 16 martie 2015, pentru organizarea examinării ei în ordinea art. 299 alin.(2) Cod de procedură penală de către judecătorul de instrucție.

3. La 24 martie 2015 procurorul raionului Rîșcani a remis instanței plîngerea lui Eugenia Spătaru pentru examinare.

În ședința de judecată petiționara a concretizat cerințele sale din plîngerea depusă și a solicitat instanței de a anula ordonanța procurorului Livia Donos din 22 decembrie 2014 privind refuzul în pornirea urmării penale și clasarea procesului penal și ordonanța procurorului ierarhic superior de respingere a plîngerii din 14 ianuarie 2015 fiind dispusă urmărirea penală și tragerea la răspundere a polițistului Rebeja Valentin.

4. Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani din 07 aprilie 2015 cererea lui Spătaru Eugenia a fost respinsă ca fiind depusă cu încălcarea termenului de depunere a plîngerii declarate împotriva ordonanței din 22 decembrie 2014 și ordonanței procurorului ierarhic superior din 14 ianuarie 2015.

5. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, Spătaru Eugenia a contestat-o cu recurs, prin care a solicită casarea integrală a încheierii și rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărîri prin care plîngerea ei să fie admisă. Petiționara a menționat că, în încheierea din 07 aprilie 2015 nu se analizează dacă sunt corecte sau nu motivele plîngerii, precum că ea a fost ofensată de către colaboratorul de poliție, dar accentul principal se pune pe faptul că plîngerea este depusă în instanța de judecată cu încălcarea termenului prevăzut de lege; soluția Judecătoriei Rîșcani este greșită, deoarece ea a fost grav bolnavă și a fost în imposibilitate să contesteze ordonanțele respective.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 mai 2015, a fost respins ca nefondat recursul petiționarei Spătaru Eugenia, cu menținerea încheierii contestate.

Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, prima instanță corect a conchis asupra faptului că plîngerea lui Spătaru Eugenia a fost depusă cu încălcarea

termenului de depunere a plîngerii împotriva ordonanței din 22 decembrie 2014 și ordonanței procurorului ierarhic superior din 14 ianuarie 2015.

Instanța de recurs a notat că, termenul de depunere a plîngerii este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. Totodată, acesta este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă plîngerea a fost declarată după expirarea termenului, ea urmează a fi respinsă ca fiind declarată peste termen, cu excepția cînd întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Totodată, instanța de recurs a menționat că Spătaru Eugenia nu a solicitat instanței de fond repunerea în termenul de atac a plîngerii declarate și nu a invocat careva motive de omitere a acestui termen.

În circumstanțele menționate, instanța de recurs a ajuns la concluzia că instanța de fond corect a reținut că de către petiționară a fost încălcat termenul de depunere a plîngerii și din această cauză nu s-a expus asupra motivului invocat de recurentă în recurs.

7. Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de recurs, petiționara Spătaru Eugenia o atacă cu recurs în anulare, prin care solicită casarea acesteia și rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărîri prin care plîngerea ei să fie admisă. În motivarea recursului în anulare petiționara invocă dezacordul cu hotărîrea menționată, deoarece ea a fost grav bolnavă și a fost în imposibilitate să contesteze ordonanțele respective.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, poate fi declarat la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

În susținerea soluției sale, Colegiul penal consideră relevante prevederile art. 453 alin. (1), art. 455 alin. (2) pct. 3)-5), art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței; data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului; data adoptării deciziei în recurs, și argumentele admiterii sau respingerii recursului.

În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească. Prin urmare, prevederile legale menționate prescriu în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărîrile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărîrile irevocabile de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Dispozițiile legale enunțate atestă că, celelalte categorii de hotărîri judecătorești irevocabile, inclusiv cele adoptate de judecătorul de instrucție, în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, nu sunt pasibile de drept de a fi contestate prin intermediul recursului în anulare. Acțiunile sau actele ilegale ale organului de urmărire penală și a organului care exercită activitate specială de investigații, în sensul art. 313 alin. (6)

Cod de procedură penală, au un grad dublu de verificare, fapt ce corespunde cerințelor art. 13 CEDO, precum că orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Astfel, statul fiind obligat să asigure măcar o cale de atac în instanță, în cazul pretinselor violări ale drepturilor omului, în cazurile prevăzute la art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală, a asigurat acest drept prin controlul efectuat în două grade de jurisdicție.

Eliminarea căilor extraordinare de atac în această materie este justificată și de caracterul special al procedurii instituite de prevederile art. 313 Cod de procedură penală, legiuitorul urmărind astfel să asigure celeritatea acesteia și obținerea în mod rapid a unei hotărâri irevocabile și definitive prin care să fie exercitat controlul judiciar asupra acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitatea specială de investigații, pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. În conformitate cu prevederile art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Avînd în vedere considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, recursul de pe rol, este declarat împotriva unei hotărâri judecătorești irevocabile, prin care nu a fost soluționat fondul unei cauze penale și care nu are suport legal pentru a fi atacat cu recurs în anulare, adică este vădit neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1) alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare, declarat de petiționara Spătaru Eugenia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 mai 2015, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **08 iulie 2015**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan